

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Negyedévre 3 P. félévre 6 P. egész évre 12 P. — HIRDETÉSI ÁRAK: Milliméter soronként 1 hasáb szélességben 15 fillér. A legkisebb hirdetés ára 3 P. Haláleset jelentés, köszönetnyilvánítás és Nyiltér legkisebb ára 12 P.

Főszerkesztő:
Vitéz LINDVAY (HARTNER) NÁNDOR
Szerkeszti:
íj. SZÁSZ ERNŐ

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat,
Horthy Miklós ut 18 szám / Telefonszám 71.
Kéziratokat nem őrünk meg és nem adunk vissza.

XXXVII. évfolyam. / 37. szám.

ÁRA 24 fillér.

1943. szeptember 10. — Péntek.

Olaszország fegyverszünetet kötött!

A háboru még nem ért véget a Földközi-tengeren — Olasz ellenkormány alakult

Ma még beláthatatlan következményekkel járó politikai esemény hirtelen hozta lázba tegnap este a háboruban álló világot. Az algiri rádió a délutáni órákban bejelentette, hogy az olasz miniszterelnöknek, Badoglio tábornagynak és a szövetséges erők főparancsnokának, Eisenhower tábornagynak megbízottai fegyverszüneti egyezményt írtak alá és az olasz és szövetséges csapatok azonnal megszüntették az ellenségeskedést. Este Európa valamennyi rádióállomása közvetítette a hírt és ma már egész Magyarországon is ismeretessé vált.

Az olasz-angol fegyverszünet megkötése Magyarországon nem okozott meglepetést és az ország népét nem állította

váratlan helyzet elé. Mussolini lemondása óta valamennyi józanul gondolkozó magyar várta ezt a fegyverszünetet, legfeljebb megkötésének időpontjában tértek el a vélemények. Ezt felkészülten és azzal a biztos tudattal várta a magyar nép, hogy államvezetőinek bölcs és messzetenkítő politikája, a nemzet katonai ereje, valamint az egységes magyar állam történelmi szükségszerűsége biztosítja a legnagyobb viharban is Magyarország jövőjét és nyugodt fejlődését.

Badoglio és Eisenhower kiáltványa

Budapestről jelentik: Badoglio tábornagy, olasz kormányfő a rádióban kiáltványt olvasott fel, amelyben bejelentette, hogy fegyverszünetet kötött a szövetségesekkel. Mint mondotta, elhatározását az okolja meg, hogy belátta: a hatalmas tulerő ellen való további védekezés céltalan és Olaszország további nagymértékű pusztulásával járna. Felhívta az olasz haderőt az ellenségeskedések azonnali megszüntetésére az angolszász csapatok ellen, egyben pedig parancsot adott, hogy

bármilyen más irányból jövő tá-

madás ellen védelmezzék az olasz államot.

Algirból jelentik: Eisenhower tábornagy, a földközitengeri angolszász erők főparancsnoka bejelentette a rádióban a fegyverszünet megkötését. Hangsúlyozta, hogy azt az angol, amerikai és szovjet kormány megbízásából kötötte meg. *Olaszország feltétel nélkül tette le a fegyvert.* A fegyverszünetet már szeptember 3-án aláírták, nyilvánossághozatalával azonban addig vártak, míg az angolszászok kívánták.

A fegyverszüneti egyezmény csak katonai természetű megállapodásokat tartalmaz

Londonból jelentik: Az angol fővárosban hivatalosan kijelentették, hogy a fegyverszüneti egyezmény csupán katonai természetű megállapodásokat tartalmaz, *politikai és gazdasági kérdésekre nem terjed ki.* Tartalmának nyilvánosságra hozatala egyelőre nem lehetséges.

Newyorkból jelentik: Roosevelt elnök a fegyverszüneti egyezmény megkötését rádióbeszédben jelentette be. Hangsúlyozta, hogy ezzel a Földközi-tengeri háboru még nem ért véget.

Ujabb partraszállás történik olasz földön?

Budapestről jelentik: Berlieni közlés szerint várható, hogy a földközitengeri 7. amerikai hadsereg hajóra száll. Eddigi értesülés szerint partraszállás még nem történt.

Terjessze és olvassa a
Muraszombat és Vidékét!

Télruha-csomagot lehet küldeni szeptember 10—30 között a frontra

Budapestről jelentik: Szeptember 10—30 között valamennyi postahivatal télruha-csomagot vesz fel a keleti fronton lévő honvédek címére. Egy honvédnek csak egy csomag küldhető és ennek

sulya a 10 kilót nem haladhatja meg.

A csomagban téli ruhák és a hideg ellen védő cikkek lehetnek.

A küldendő ruhákat

erős zsákba

kell csomagolni és nyitva kell a zsákot a postára vinni. Ott megállapítják, hogy csakugyan az előírt téli holmik vannak e a zsákban, azután azt a feladó a helyszínen bevarrhatja. A csomagok feladásához két bélyegjegy, vagy külön engedély nem szükséges.

Felhívják a közönség figyelmét arra, hogy a csomagok tartalmát felsoroló jegyzéket is helyezzen el a zsákban.

A németek és japánok megtették az ellenintézkedéseket!

Berlinből jelentik: A Deutsche Allgemeine Zeitung ma délelőtti számában bejelentette, hogy a németeket nem érte váratlanul az olasz fegyverszünet, ami Mussolini távozása óta egyre valószínűbbnek látszott. A németek idejében megtették az ellenintézkedéseket.

A fegyverszünet megkötése után az olasz csapatokat lefegyverezték. Ez

simán ment, kevés helyen volt ellenállás. Olaszországban a közlekedés is zavartalanul folyik.

Tokióból jelentik: A japán kormány az olasz fegyverszünettel kapcsolatban kiáltványt tett közzé, amelyben hangsúlyozza, hogy az olasz fegyverszünetre felkészültek és az a végső győzelmet nem gátolhatja meg.

Szerencsétlenül járt, vagy öngyilkos lett Vogrincics Géza muraszombati fodrászmester?

A vasárnap éjszakai motorvonat halálra gázolta a köztisztelőben álló iparost

Vasárnap éjszaka 11 óra tájban közeledett Muraszombat felé a Szombathely felől érkező motorvonat. A motorvonat vezetője az állomástól alig egy kilométernyire fekvő márkusháza erdő végén

szabályszerűen dudált

és csak a jelzés után futott át a vonat a mártónhelyi országot

lezárt sorompói

között. Az országot és az állomás előtt fekvő őrház épülete között a motorvezető arra lett figyelmes, hogy valami sötét tárgy bukik a motor elé. Mielőtt meggondolhatta volna, hogy mi történt,

a vonat magától befékezett és megállt.

A kalauz és a vonatvezető azonnal kiszállottak és hátrafutottak a vonat mögé, hogy megnézzék mi történt. Néhány méternyire a pótkocsi mögött

borzalmasan összeroncsolt emberi testre bukkantak

a sinek között. Azonnal értesítették Egger Jenő állomásfőnököt és a csen-

dőrséget, akik a helyszínre siettek a gázolás körülményeinek megállapítására. A holttest a felismerhetetlenségig össze volt roncsolva, a szó szoros értelmében nem volt egy ép csontja.

Mint a tényállás megállapításánál kiderült, nem a kerekek mentek át a motorvonat alá kerülő emberen, hanem

a kocsik eleje ütötte el és vágta nagy erővel maga alá.

A kocsik alá került testet a motor első részén lévő huzalok felkapták, megpördítették és olyan erővel vágták hátra, hogy a zuhanó test eltépte a légfék tömlőjét és ezért fékezett be önmagától a vonat, mintha valaki meghuzta volna a vészféket.

A motorkocsit

agyvelő és bőrfoszalányok

festették be, az alkatrészeket ruhadarabok és széttroncsolt testrészek lógtak. A felismerhetetlenül összeroncsolt ember irataiból állapították csak meg nagy megdöbbenéssel a halott kilétét, aki Muraszombat egyik legnagyobb fodrászüzletének fiatal, 33 éves tulajdonosa, Vogrincics Géza fodrász-

mester, az ismert sportember és a Mura SE zenekarának vezetője.

A szerencsétlenség körülményeinek megállapítása után megindult a nyomozás, hogy

szerencsétlenségről, vagy öngyilkosságról van-e szó.

Azt azonnal meg lehetett állapítani, hogy a gázolásért felelősség senkit nem terhel: a sorompó szabályosan le volt engedve, ráadásul nem is a sorompók között, hanem jóval odébb az állomás felé, a pályatesten történt a baj.

Öngyilkosságra mutat

az is, hogy Vognricsics Géza teljesen józanul hagyta el a vonat érkezése előtt néhány perccel a Flegár féle vendéglőt, ahol alig fogyasztott valami kevés alkoholt. Biztosat megállapítani ennek ellenére nem sikerült és még ma sem tudható, hogy véletlen

szerencsétlenségről, vagy öngyilkosságról van-e szó.

Ez a pusztai tényállás. Vognricsics bucsulevete nem hagyott hátra, a *pletyka azonban színes történeteket talált ki és felelt el néhány perc múlva valami tetszősebbért „öngyilkosságának” okáról.* Egyik feltevés szerint Vognricsics, mint kezdő iparos, súlyos anyagi nehézségekkel küzdött és ezek elől menekült a halálba.

A temetés

kedden délután történt a római katolikus egyház szertartásai szerint. A gyászszemély igen nagy részvét mellett történt, a jószándéku, minden közlés sportügyért igaz szívvel lelkesedő iparosmesterek sok barátja volt.

Vognricsics Géza jó ember volt és így akárhogy történt is a baj, biztos, hogy szeretettel várták az örök élet otthonában.

A gyermek szabadidejének hasznos felhasználása

Ne kártyázzanak a muraszombati gyermekek a Fácános bokrai alatt

Írta: HORVÁTH FERENC körzeti iskolafelügyelő

Nemzetünk felelős irányítói úgy látják helyesen, hogy az iskolák szorgalmi idejét több helyen megrövidítsék. Ez a korlátozó intézkedés a mi városunk iskoláira is vonatkozik.

Nagy hátrányt jelent ez a szellemi és erkölcsi fejlődésben lévő tanulóifjúság számára és különösen az apró emberkékre, az elemi iskola tanulóira. Hosszú szünidő alatt teljesen kiköppenek a komoly szellemi munka tempójából és erkölcsi fejlődésük hivatásos nevelők híján szintén elakadhat, vagy rossz irányba terelődhet.

Sok gyermeket szülőikön kívül alig kormányoz, irányít valaki s így a gyermekek — mondhatjuk — teljes szabadságot élveznek. Fegyelmezésükről, korlátozásukról alig lehet szó, hiszen cselekedeteiket is csak ritkán kéri számon valaki. Ennek az eredménye a szabadosság, a fegyelmetlenség.

Ugy érzem, hogy a nemzet virágát féltő gondosság parancsszavát nem lehet egyszerűen csak tudomásul venni, hanem keresnünk kell azokat a megoldási lehetőségeket, amelyek e kényes, hosszú szünetben alkalmasak arra, hogy az iskola munkáját némileg is pótolják.

A jól megválasztott játék

Van egy nagyszerű közmondásunk „Henyélő embernek ördög ül a ván-

kosán”. Ez a közmondás utba-írányít minden szülőt, hogy mit is kell hát tennie a kényszerű szünet alatt: az iskolai foglalkoztatás helyett *otthon kell foglalkoztatni a gyermeket, mégpedig tervszerűen és rendszeresen.* Mondhatnák azt, hogy a gyermek ugyanis foglalkozik, hiszen játszik. Igen, ez igaz, minden játék szórakoztatja, szert játszani, de nem minden játék fejleszt és neveli is. A jól megválasztott játéknak megvan a maga nevelőértéke, de azzal a tudattal csupán — hogy a gyermek játszik — korántsem nézhet a szülő nyugodt lelkiismerettel saját munkája után. Ne sajnálják a fáradságot és nézzék csak végig egyszer a Fácánosban a bokrok alját és esetleg megdöbbenve látják majd, hogy iskolaköteles-korú gyermekeik

a bokrok alatt kártyáznak.

Vagy megláthatják őket esetleg az épülő gimnázium ablakaira célbadozálni, vagy a negyedik emeletnyi magas tetőszélén egyensúlyozva végiglutkározni. Felette élvezetes szórakozás lehet a gyermek számára az is, ha a felnőtteknek való film esti előadását végignézhetik és cigarettázva, este fél 11-kor hazasétálhatnak. Ilyenekkel is találkoztam már több ízben.

Minden szülőnek tudnia kell, hogy a gyermeke mit játszik és kivel van együtt, hova jár szórakozni. (Folytatjuk.)

Ismét nagy sikert arattak a Mura uszói

Nagyszabású szövőversenyt rendeztek szerdán Szombathelyen a város fennállásának 1900 évfordulója alkalmából rendezett ünnepek keretében. A versenyen Budapest, Szombathely, Nagykanizsa, Sopron, Fertőszentmiklós, Várpalota, Pápa és Muraszombat uszói indultak. A versenyen Muraszombat uszói ismét szép sikert értek el. Az eredmények a következők:

100 m. senior gyorsúszásban Ruszanov 1 p 14 mp-es idővel harmadik lett.

200 m. női mellúszásban Cimpermann 3.56 mp-es idővel második lett.

100 m. női mellúszásban Cimpermann 1 p 52.2 mp-es idővel második lett.

4X50 méteres ifjúsági gyorsváltóban nagy küzdelem után 1. Nagykanizsa 2 p 14 mp, 2. Mura (Krapec,

Muszter, Lainscsák, Jezovsek) 2.16.2, 3. Pápa 2.25.

400 m. ifjúsági gyorsúszásban első lett Krapec 7 p 5.8 mp-es idővel.

100 m. ifjúsági hátúszásban Goljevcssek 1.49.8 p idővel harmadik lett.

100 m. ifjúsági gyorsúszásban első lett Jezovsek 1.13.8 p idővel.

3X50 m. senior gyorsváltóban 1. BEAC A csapata, 2. BEAC B csapata, 3. Sopron, 4. Mura (Weblé, Ruszanov, Lainscsák.)

3X50 m. ifjúsági vegyesváltó első és második holtversenyben Nagykanizsa és Sopron, 3. Mura (Jezovsek, Muszter, Krápec), 4. Pápa.

50 m. leány mellúszásban első Szraka 46.7 mp-es idővel.

Muraszombat versenyzőit meghívták az elért eredmények alapján Sopronba, Várpalotára, és Fertőszentmik-

lóra versenyezni. Szombathely versenyzői jövőre Muraszombatba jönnek.

A szombathelyi verseny megmutatta, hogy a muraszombati uszósport az első Vas megyében, sőt ifjúsági szempontból Nagykanizsa után második egész Nyugatmagyarországon.

Szerencsétlenségek munka közben

Szeptember 6-án szerencsétlenség történt gróf Zichy Mária

belatinci fűrésztelepén. Porédos József 30 éves munkás favágás közben a fejszével súlyos sebet ejtett bal lábán. Azonnal a muraszombati kórházba szállították.

Adorjánfalván almát szedett a gyümölcsösében Radóhá Mátyás 68 éves gazda. Az öreg gazda felmászott az almafára, az öreg testhez nem illő testgyakorlat azonban megbosszulta magát: lezuhant és jobb karját törte. A muraszombati kórházba szállították.

Lendvavásárhelyen kutyaharapás okozott bajt. Rezsonya Rozália 17 éves leányt kutya marta meg. A sebet elhanyagolták, olyannyira, hogy az gennyesedni kezdett és a leányt be kellett szállítani a muraszombati kórházba.

Andorhegyen a silója körül munkálkodott Krányecz Lajos 30 éves kőműves. Munka közben leesett a silóról és bal kezét törte. A muraszombati kórházba került.

Murahalmoson sarjut gyűjtött a réten és kocsira rakta Bencik Ernő 14 éves fiú. Rakodás közben megcsuszott a szekéren, lezuhant és ball vállcsontját eltörte. Szintén a muraszombati kórházban ápolják.

ÖNGYILKOS UNOKAJA HOLTSETET CSŐSZKUNYHÓBAN TALÁLTA MEG EGY DOMONKOSFAI GAZDA

Érhetetlen öngyilkosság híre hozta lázba szeptember 5-én Domonkosfa lakóit. — Sebők Adolf 25 éves nőtlen domonkosfai cipészsegéd felakasztott holttestére akadt a szőlőjükben lévő csőszkunyhóban nagyapja, Sebők József. A szerencsétlen fiatal embert azonnal levágta a kötélről, segíteni azonban már nem tudott rajta, Sebők Adolf halott volt.

Az öngyilkos fiatalember bucsulevete nem hagyott hátra, tettének indítókai ismeretlen.

A közellátási miniszter rendeletet adott ki a kukorica beszolgáltatásáról és áráról

A beszolgáltatási határidő: október 3!

Budapestről jelentik: A Budapesti Közlöny szerdai száma közli a közellátási miniszter rendeletét az 1943. évi termésű kukorica beszolgáltatása tárgyában. A rendelet szerint a beszolgáltatási kötelezettség teljesítésére szánt

csöves vagy morzsolt kukoricát 1943. október 31-ig kell valamelyik vásárlásra jogosult kereskedőnek vételre felajánlani.

A kereskedő a vételre felajánlott kukoricát köteles megvásárolni, vagy legkésőbb 1944. évi május 31-ig történő szállításra lekötöni.

A közellátási miniszter másik rendeletében megállapította a csöves és morzsolt kukorica 1943—44. gazdasági évre érvényes árát. A rendelet

HIREK

— Lapunk szerkesztője betegségéből felgyógyult és a Muraszombat és Vidéke mai számát már ő szerkesztette.

— Muraszombat anyakönyvébe a következő bejegyzések történtek az elmúlt héten: *Születések:* Jelenovecz István és Skrabán Katalin házasságából fiugyermek, Papp György és Soós Irén házasságából leánygyermek született. — *Halálozás:* özv. Horváth Józsefné, született Sándor Katalin 76 éves korában meghalt.

HASZNÁLT ISKOLAI KÖNYVEKET

veszek és eladok
Zvér János, könyvkereskedő
Muraszombat.

— Meghosszabították a 20 pengős bankjegyek beváltásának határidejét. Az 1930. január 1-i keltezéssel ellátott 20 pengősök 1944. december 31-ig érvényesek maradnak.

— A vallás és közoktatásügyi miniszter rádióiskolát létesít. Az iskola szeptember 14-én kezdi meg napi egy és fél órás előadásait a tanulók számára. Célja az, hogy segítségével a tanulók könnyebben pótolják majd a késői tanévkezdés következtében előálló hiányokat.

— Súlyos büntetés a leventefoglalkozásról való elmaradás miatt. Vreicsics Viktor 20 éves ferenclaki leventét, kereskedősegédet 60 pengő pénzbüntetésre ítélte a járás főszolgabírája a leventefoglalkozásokról való rendszeres igazolatlan mulasztása miatt.

— Zsizsek József az Országos Mozgófényképüzemi Gépkezelői Tanfolyamon sikeresen levizsgázott és megkezdte működését a Városi Mozi-ban.

Gyomorbajos! - Vesebajos!
TARTSON IVÓKURÁT
A természetes szénsavas
PETÁNCI
GYÓGYÍZ
ÜDIT — GYÓGYIT
Főraktár: MURASZOMBAT
TELEFON 68.

szerint az 1943. évben termelt egészséges, érett

csöves kukorica termelői ára
az ország bármely feladó állomásán száz kilogrammonként a következő: szeptemberben 20.80, októberben 21.90, novemberben 23.30, decemberben 24.20, 1943. januárjában 25, februárban 25.90, márciusban 26.80,

a morzsolt kukorica ára
szeptemberben 28.10, októberben 29.30, novemberben 30.50, decemberben 31.30, 1944. januárjában 32.10, februárban 33, márciusban 34, áprilisban 35.20, májusban 36 pengő.

A rendeletben megállapított árakat legmagasabb és egyben legalacsonyabb áraknak kell tekinteni és ezektől eltérő árakat a termelő részére kifizetni nem lehet.

Gondoskodás a háboru hőseiről

Még emlékezhetünk arra, hogy amikor két esztendővel ezelőtt, 1941. nyarán az első felvirágzott katonavonatok elindultak a keleti harctérre s megindult a magyar honvédség hősiességével a határainkat és az egész magyar életet fenyegető bolszevizmus ellen: egy ígéret hangzott el a magyar kormányelnök részéről és ez az ígéret úgy hangzott, hogy az ország becsületbeli kötelességének tekinti, hogy soha ne feledkezzék meg azokról, akik legnagyobb kincsüket, életüket készek feláldozni azért, hogy a magyar otthonok, a magyar családok békéjét megóvják.

Ennek az ígéretnek beváltását, teljesítését jelenti a Szent István napján kiadott kormányzói kézirat, amelyben Magyarország kormányzója felhívással fordul Kállay Miklós miniszterelnökhöz a második világháboru hőseinek méltó megjutalmazása érdekében.

Kormányzó urunk kéziratában részletezi azokat a módokat és eszközöket, amelyekkel a mostani világháboru magyar hőseit jutalmazni kívánja. E jutalmak között első helyen szerepel: a vérrel öntözött és mindannyiunk számára oly drága magyar föld. Kormányzó urunk elgondolása szerint ugyanis abban az esetben, ha a kitüntetett hős életét áldozza a hazáért, vagy később elhalálozik, úgy a külön jutalomban hátramaradt hozzátartozói, tehát özvegye, vagy törvényes leszármazói fognak részesülni. A hősök földhöz való juttatása első sorban az Országos Vitézi Szék közreműködésével fog lebonyolódni, ez a tény tehát annyit jelent, hogy a nemzeti gondolatban újjászületett Magyarország új nemessége: a Vitézi Rend kormányzó urunk akaratából méltó utánpótlást kap.

A földjuttatáson kívül más élethivatásokban is gondoskodni kíván a kormányzó ur ennek a háborunak a hőseiről. Eppen ezért azt a kívánságát nyilvánította, hogy késelem nélkül és minél nagyobb mértékben lehetővé kell tenni számukra — amennyiben a megszabott előfeltételeknek megfelelnek — a kincstári és egyéb hasznos hajtó jogositványok (pl. italmérési, trafik, vagy egyéb engedélyek) elnyerését, a közszolgálati pályákon való elhelyezkedést s végül az önálló életpálya megteremtéséhez szükséges anyagi segítséget. Mindezeket a jogositványokat és támogatásokat a kormányzó ur kifejezett kívánságára a törvényes feltételeknek megfelelő utód számára is biztosítani kell.

Kormányzó urunk tehát valóban atyai és körültekintő gondoskodással fordul a szívéhez oly közelálló magyar honvédség háborus hősei felé. S egészen természetes, hogy a magyar kormány a legnagyobb készséggel tesz eleget ennek, a legfelsőbb helyről származó felhívásnak s így rövid időn belül napvilágot fognak látni azok a kormányzati rendelkezések, amelyek a kormányzói kéziratban megnyilvánult kívánságok valóra váltását vannak hivatva biztosítani. De bizonyos az is, hogy az egész nemzet őszinte hálat érez Magyarországot kormányzója iránt, aki az 1943. esztendő Szent István napját ezzel a kéziratával oly emlékeztetéssé és igazi magyar ünneppé avatta.

Szép butorozott szoha

azonnal kiadó. — GYÓRFI MIKLÓS, kertész Muraszombat, II. Rákóczi Ferenc utca.

Irodakisasszonyt

(gépirónót) azonnali belépésre felvesz dr. SZAKONYI ügyvéd, Muraszombat.

Magyar ember viseljen magyar nevet!

Névmagyarosítási akciót kezdeményezünk a Muravidéken

Emberfajták és népek évezredes keveredéséből születtek meg a napjainkban élő nemzetek. Nincs olyan nemzet, amelynek tagjai közös őstől származóknak vallhatják magukat. A magyarság ősi törzse is számtalan más fajú embert olvasztott magába az idők során, akiknek az utódai ma is itt élnek közöttünk, éppen olyan magyarok, mint bármelyik nemzet-társuk, csak a nevük sejtet másfajú ősokeket.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy nem lehetnek éppen olyan magyarok, mint legmagyarabb nevű nemzet-társuk. Talán még vérük is van annyira „ősmagyar” és az idegen származású ősapának

csak a neve maradt meg.

mert vére már régen beleolvadt a magyar tengerbe. Eppen ezért nincs jelentősége az idegen névnek — befelé, idebenn az országban. Annál nagyobb jelentősége van azonban kifelé, a külföld előtt. Ha valakinek szlávosan hangzó neve van például, legyen az bármilyen jó magyar és talán már a nagyapja sem tudott más-

ként beszélni, mint magyarul, akkor azt a külföldi szlávok sietnek

a magukénak

elkönyvelni.

Szükség van tehát a magyar sziv kifelé való megmutatásához a magyar név felvételére.

Aki magyarnak érzi és vallja magát, az viseljen magyarosan hangzó nevet.

Módja van rá, mert belügyminiszteri engedéllyel a saját maga által választott magyaros nevet veheti fel.

A Muravidéken igen sokan vannak igazi, jó magyarok, akiknek nevük szlávosan, németesen, vendesen stb. hangzik. Mutassák meg magyarságukat azzal, hogy e helyett az idegen név helyett magyar nevet vesznek fel.

Szeretnénk megkönnyíteni számukra ezt és ezért pontosan

tájékoztatni

fogjuk őket a Muraszombat és Vidéke hasábjain, hogy a névmagyarosításnak mik a feltételei és hogyan kell a magyarosítást kérni. (Sz.)

Ismét megtelnek vasárnaponként a csáktornyai templomok . . .

A megváltozott város

(Az Ország című folyóiratban olvassuk a szomszédos Muraköz székhelyéről a következő érdekes sorokat.)

Csáktornya, a Zrinyiek lészke, elszomorító képet nyújtott azokban a napokban, amikor a felszabadított déli részekkel együtt visszatért az ősi határok közé. Husz évig fejlődésével senki sem törődött, a festői kis város arculata a szegénységről és elhagyatottságról beszélt, szemét és tisztatlanság volt utcáin, terein mindenütt. A középületeket arról ismerhette meg a látogató már messziről, hogy ijeszítően elhanyagoltak voltak. A vár, a költő Zrinyi otthona, egy bozotos, elvadult park fái mögött huzódott meg komoran, időtől mart, megfeketedett falával s hogy így is állott, egyedül a csáktornyai magyar iparosoknak és kereskedőknek volt köszönhető. Az idegen uralom kegyetlenségére keze ehhez is hozzá akart nyulni, le akarta rombolni s ha a derék kézművesek és kalmárok össze nem állnak és meg nem veszik, talán pusztá helyén ki-

vül egyéb nem maradt volna meg számunkra. Két esztendő alatt mindez megváltozott s — mint általában minden felszabadult városunk, az ország bármelyik részén van is — Csáktornya majdnem egészen behozta a kényszerű húsz év pangásának minden mulasztását. Megcsinosodott a külső képe, élete pezsgővé változott s valahogy szelleme is felébredt. Polgári iskolája, amely két évtized alatt elnéptelenedett és a teljes elsoványodás elé nézett, újra fellendült s ott, ahol 150—170 tanuló lézengett akkor, most csaknem félezer növendék jókedvű lármaja veri fel a termeket. A helyreállított Zrinyi-várban közhivatalok vertek tanyát, a tanítóképző, s a kereskedelmi középiskola padjai megteltek s a szellem is egészen mássá lett. Az utcákon visszakapta polgárjogát a magyar sző, a templomok, amelyek ijeszítően üresek voltak, mert a fiataloságot kicsábította belőlük egy tervszerű lelki züllesztés, most megint megtelnek vasárnaponként.

Fogházra ítélték egy felsőszölnöki leányt, mert meg akarta vesztegetni a határőröket

Szombathelyről jelentik: Csuk Rozália 29 éves felsőszölnöki napszámosnő még ez év elején Németországba akart átjutni, de a határőrök igazolványát elvették. Ezért Csuk minden nap a határőrökhöz ment, hogy adják vissza igazolványát és Antal Géza határvadász őrsparancsnoknak 10 pengőt adott azzal, hogy még fog adni, ha megkapja az igazolványt. Antal feljelentette Csuk Rozáliát, aki

a tárgyaláson azzal védekezett: nem tudta, hogy a pénzádással súlyos bünt követ el. Tiltakozott az ellen a vád ellen, hogy több pénzt felajánlott volna, mert olyan szegény, hogy jóformán még a mindennapi kenyere sincs meg. A törvényszék a lefolytatott tárgyalás során büntőnek mondta ki a vádlottat megvesztegetés vétségében és 10 napi fogházra ítélte. Az ítélet fellebbezés híján jogerőre emelkedett.

„SABARIA“

rum és likörgyár

mindennemű szeszesitalok gyártása és eladása
Cégt. BORLAY ENDRÉNÉ

SZOMBATHELY — THÖKÖLY IMRE UTCA 71. — TELEFON: 10—68.

Legkitünőbb italok! Legpontosabb kiszolgálás

HIREK külföldről

— XII. Pius pápa a háboru kitörésének negyedik évfordulóján ismét békeszózatot intézett a világ népeihez. A pápa rádióba olvasta be békeszózatát, amely az igazságos béke szükségességét hangsúlyozza.

— Dániában zavart akartak kelteni Anglia ügynökei. A németek érelyes rendszabályokhoz nyultak, aminek következtében Dániában helyreállott a nyugalom. A dán hadsereget leszerelték.

— Finnországban a képviselőház megkezdte őszi ülészeit.

— Chilében kormányválság volt. Ri-osz államelnök az új kormányba több új párt képviselőjét is bevette.

— Olaszországban a volt fasiszta uralom vezetői közül egyre többet tartóztatnak le. Legutóbb letartóztatták Riccardi minisztert is, a fasiszta párt főtitkárát.

— Svájcban gyújtóbombákat dobtak le angol repülőgépek. Az angol kormány sajnálkozását fejezte ki és megígérte, hogy megtéríti a kárt.

— Svédországban a halászköz elhatározta, hogy ismét kihajóznak a nyílt tengerre. Német részről figyelmeztették őket a zárt területen való halászás veszélyességére.

— Japán és a Vatikán között összeköttetés létesült azoknak a tárgyalásoknak eredményeképpen, amelyeket Japán kezdeményezett.

— Torinóban összedől az a református templom, amelybe Kossuth Lajost kísérték utolsó útjára. A bombatámadás elpusztította Kossuth Bibliáját is.

— Amerikában cikket irt egyik vezető sajtótermékben Harry Hopkins, Roosevelt katonai szaktanácsadója és azt jóslta, hogy a háborút 1945-ben fejezik be.

— Törökország kormánya jegyzéket nyújtott át az angol, amerikai és szovjet követeknek, amelyben hangsúlyozza, hogy mint semleges állam maga határozza meg, hogy melyik menekült politikusnak ad otthont és melyiknek nem.

— Romániában új bélyegeket becsátottak ki abból az alkalomból, hogy Antonescu tábornok harmadik éve vezeti az ország ügyeit.

— Nagyázsia írói összeültek Tokióban, hogy megtartsák második irodalmi összejövetelüket. A kongresszuson Amau japán tájékoztató miniszter elnökölt, aki megnyitójában kijelentette, hogy bizik abban, hogy nem sokára India írói is megjelennek Nagyázsia íróinak összejövetelein.

— Brazília hadügyminisztere Roosevelt meglátogatására utazott.

— Németország új belügyminisztere Himmler Henrik, az SS birodalmi vezetője és a német rendőrség főnöke lett. Himmler egyike Hitler legmegbízhatóbb emereinek.

— Amerikában nyilvánosságra hozták a hivatalos veszteségjelentést, amely szerint kereken 100.000 katonát veszített az USA a háboru kitörése óta.

— Albániában és Montenegróban újabb tisztogatási hadműveletet fejeztek be a német és olasz csapatok. A hadműveletek eredményeképpen újabb területekre költözött vissza a biztonság és nyugalom.

— Horvátországban szeptember 1-től 100 százalékkal felemelték a dohányárakat.

HIREK az országból

— **Budapest**en kezdődik október 1-én a harmadik országos katolikus nagygyűlés. A püspöki konferencia határozata értelmében a nagygyűlés október 6-án végződik.

— **A magyar kormány** minisztertanácsa Kállay Miklós miniszterelnök indítványára az elhunyt Borisz bolgár király emlékét jegyzőkönyvben örökítette meg.

— **Csáktornya**n 2 hetes házi betegápolási tanfolyamot rendeznek és vöröskeresztes ápolónői tanfolyam szervezését vették tervbe.

— **Szombathely város** 1900 éves jubileuma alkalmából 48 oldalas ünnepi számot adott ki a VASVÁR-MEGYE című lapjárunk. Az ünnepi szám vezércikkét Bárdossy László nyug. miniszterelnök írta. Szombathely jövő feladatairól Lékay-Lingauer Albin főszerkesztő írt cikket.

— **A Muraköz** napközi otthonait meglátogatta vitéz gróf Teleki Béláné, a zalamegyei főispán felesége leányával, Alice grófnővel.

— **Erdélyben** befejeződtek a református napok. Az utolsó beszédet Ravasz püspök mondta Marosvásárhelyen.

— **Háromszék**, Csik és Udvarhely vármegyék közös szövetkezetet létesítenek a fekete piac ellen.

— **Marosvásárhelyen** a kereskedők megszüntették a hitelezést még azoknak a vevőknek is, akik évek óta vásároltak náluk könyvre. Elhatározásukat a helyi újságokban közzétették azzal a megjegyzéssel, hogy a gyárak és nagykereskedők nekik nem hiteleznek.

— **Kolozsvár** főterén ásatások közben Árpád korabeli sírokra bukkantak.

— **Erdélyben** 500 szarvasmarha üszőt osztanak ki a kisgazdák között.

— **Körmenden** a főszolgabíró szabálytalan cséplés miatt számos súlyos ítéletet hozott. Bujdos Ferenc gépkezelőt 20 napi elzárásra és 1.000 pengő pénzbüntetésre ítélték.

— **Közegen** szeptember 1-től csak a polgármester határozata alapján lehet lakást bérebeadni.

— **A budapesti állatkertnek** ez év első harmadában 160 ezer látogatója volt, ami 150.000 pengő bevételt jelent.

— **Máramaros** vármegyében medvék és farkasok rabolják a marhákat. A pásztorok feyvert kérik a vadállatok elleni védekezésre.

— **Sopron város** vizellátását a nagy szárazság miatt súlyos zavarok fenyegették. A város ezért szivattyutelepet helyeztet üzembe.

— **Balassagyarmaton** meghalt Kardos Gyula, a dunáninenni evangélikus püspök. A megboldogult főpásztor 64 éves volt.

— **Nagyváradon** korszerű egészségvédelmi intézetet létesítenek.

— **Miskolc** városa egy hónapi fizetést ajándékoz azoknak az alkalmazottainak, akik a keleti arcvonalon szolgálatot teljesítettek.

— **Győrben** 130 személyt befogadó tanoncotthont adtak átrendelésének.

— **A Bácskában** körutat tett a belügyminiszter és több beszédet mondott a Délvidék népeinek békés együttéléséről.

— **Szeceődön** 14 kilós harcsát fogott egy szombathelyi könyvkötő.

— **Pápán** 270 gazdát büntettek meg, mert zölden kaszálták le a rozstot.

— **Kolozsvárott** harmadélmillió pengős költséggel új, korszerű vágóhidat építenek. Az új vágóhid kivitelre is fog dolgozni.

— **Keszthelyen** új kikötőt építenek.

LEVENTEÉLET

Ismerd meg nemzetedet!

Széchenyi—Kossuth:

A reformkorszak.

Szerencsére a nemzetnek hamarosan új vezére támadt, akinek sikerült áttörnie a közöny és fásultság korlátaival. Ez az ember a „legnagyobb magyar”, gróf Széchenyi István volt, a magyarság egyik legnagyobb szelleme, aki hazaszeretettel és gazdasági képzettségével nemcsak a bajok gyökerét találta meg, hanem azonnal a javítás útját is megmutatta. Hatalmas és megrázó erejű munkákban tárta fel a magyarság elmaradottságának okait, de egyúttal a kibontakozás lehetőségét is. Kiméletlen kritikával és metsző gúnnyal mutatott rá a magyar hibákra, az álmodásra, arra, hogy csak a múltban gyönyörködünk s elhanyagoljuk a jelen építését. Nem elég a szép szó, hirdette, nem elég

a jóakarát hangoztatása, tettekre van szükség. Magyarországnak gazdaságilag kell megerősödni először is, minden más csak azután jöhet. Ő maga járt elől a jó példával s lázas tettvággyal hívta életre egyik alkotását a másik után, melyek mindegyike megannyi szilárd pillére lett a magyar közéletnek. A Magyar Tudományos Akadémia, A Nemzeti Kaszinó, Az Országos Gazdasági Egyesület, A Dunagőzhajozási Társaság, a Lánchíd, az Alduna és a Tisza szabályozása, mind az ő törhetetlen akaratának és csüggedést nem ismerő lelkes munkájának az eredményei.

Széchenyi fellépése nyomán mintegy varázsütésre újjáéledt a magyarság egész élete. A nemesség értékeiből részbe szívvel lélekkel melléállott s ettől kezdve az országgyűlések lázas alkotótevékenység színhelyévé váltak.

S · P · O · R · T

A labdakerület elnöke Muraszombatban

Dr. Czopf Ferenc kir. törvényszéki bíró, az Északdunántúli Labdarugó Kerület Elnöke szombat és vasárnap Muraszombatban tartózkodott, ahol megbeszéléseket folytatott a Mura S. E. vezetőivel a jövő évi ifjúsági „edzőtábor” ügyében.

A megbeszélés eredményeként a jövő évi ifjúsági edzőtábor Muraszombatban lesz. Az edzőtábort az eddigiekénél is nagyobb szabásúnak tervezik, hogy ezzel is kidomborítsák az M. L. Sz. megbecsülését a Mura S. E. és ezen keresztül az egész Vendvidékkel szemben.

Az edzőtáborban az egész dunántul 100—120 legkiválóbb ifjúsági játékos fog részt venni 5—6 országos-hírű edző társaságában. Természetesen ugyancsak részt vesznek a Mura összes játékosai is.

Eltekintve attól, hogy sportbelileg szinte fel sem mérhető az a haszon, ami egy ilyen edzőtáborban látottak és halottak, valamint a gyakorlatban észlelt tapasztalatok alapján az egyesület labdarugó életének felvirágoztatására szolgál, ezen túlmenően óriási az az erkölcsi haszon, ami Muraszombat lakosságát éri az edzőtábor megrendezésével. Az edzőtáborok a legnagyobb közkedveltségnek örvendenek. Azoknak megszerzése egy nagy városnak is dicsőségére válik. Sopron, Győr, Veszprém... stb. vá-

rosok után igazán büszke lehet Muraszombat a Mura S. E.-re, mert az edzőtábor Muraszombatban való megrendezése beszédes bizonyítéka annak, hogy a Mura S. E. példás működésével, vezetőinek hatalmas szervező erejével mennyire meg vannak elégedve felettes vezető tényezői,

Szép játékkal megérdemelten győzött az első - balszerencsével vesztett a második csapatunk

MURA—SÁRVÁR 4:1 (2:0)

Vezette: Varju Sopron.

Borus időben, kissé sikos pályán, elég szépszámú közönség előtt játszotta a Mura első őszi bajnoki mérkőzést, melyen megérdemelt sikert aratott.

A mérkőzés elejétől végig izgalmas volt, mert az állandó Mura fölény mellett Sárvár lefutásai sokszor igen veszélyesek voltak. Már a 4-ik percben megszerezte a Mura a vezetést Zekó lövéséből. A 8-ik percben a Mura javára megítelt 11-est Kukanja mellé rugta, ennek ellenére mindinkább meggyőző lett a Mura játéka. Folytonos támadásainak eredményeként a 28-ik percben Sárközi szerzett gólt. A második félidőben tovább folytatódott a Mura fölény, ami Vertarics és Zekó gólyaival a félidő közepéig 4:0-ás vezetést eredményezett. Ekkor azonban a Mura kissé könnyelműsködni kezdett, aminek eredménye lett Sárvár gólja. Sárvárt a gól felvilanyozta és bizony az utolsó negyedórán egészen formás támadásokat vezettek az eddigi nagy munkától kissé kifáradt védelmünk jóvoltából a kapunk ellen, de Jandl helyén volt és így a 4:1-es eredmény nem változott.

A játék, az előző mérkőzéseken mutatott gyengébb forma következtében mindenkit meglepett. Általában azonban a csapatteljesítménynél 3 kifogásolni való van még. A csatársor nem lő eleget kapura, keresztlabdákat nem láttunk, továbbá a csapat lassúnak tűnt fel.

Egyénileg Jandl jó volt, a gólról nem tehet. Egyszer biztos góltól mentette meg csapatát, bátor belevetődésével. A két hátvéd közül Kolossa volt a jobbik. Egészen jól játszott. Erdősi a szokottnál gyengébb volt. A fedezetsor kitűnő volt, a második félidő első negyedórája után azonban

hogy egy ilyen minden tekintetben hatalmas megmozdulást kívánó edzőtábor megrendezését a Mura S. E.-re bízták. Mi azonban tudjuk, hogy a Mura S. E. vezetői olyan példás odaadással, hozzáértéssel fáradságot nem kimélő akarattal fogtak ez edzőtábor országos sikerén munkálkodni, hogy az ugy sportbelileg, mint erkölcsileg is a legfelsőbb sportvezetőség elismerését és dicséretét fogja kiérdemelni.

Értesülésünk szerint az amúgy is igen szép és rendbehozott sporttelepet modern öltözők, tussolók építésével teszi a Mura S. E. igazán városiassá, ezzel elérve azt, hogy sporttelepünk, fekvése és felszerelése tekintetében felveheti a versenyt nagyon sok nagyvárosi pályával is. A terveit öntöző berendezés létesítésével pedig a pálya füve is ugy karban lesz tartható, hogy a nyári szárazság benne kárt nem tehet. — így mindenképpen adva lesz az edzőtábor sportsikere is. (Ehhez azonban szükséges természetesen az O. S. K. segítsége is, ami reméljük mostmár nem késik soká!)

Czopf elnök különben nagyon meg volt elégedve a Muraszombatban látottak és tapasztaltakkal — azzal búcsúzva, hogy az edzőtábor idején családjával együtt itt fog tartózkodni, — majd az M. L. Sz. országos vezetőségét is meghívja Muraszombatba, hogy ezzel is emelje az edzőtábor erkölcsi sikerét.

A magunk részéről csak annyit fűzünk hozzá, hogy magyaros vendégszeretettel várjuk őket. (v.)

kissé visszaesett, — ennek következtében aztán Sárvár feljött.

A csatársor egészen jó és ötletes játékot produkált. A Zekó—Bencik szárnyat a kitűnő sárvári védelem nem tudta tartani, (a második félidőben a sárvári kitűnő jobbeket baloldalra tették, de ez sem tudta Zekót sakk-matolni!) A balszárny Zsukan—Sárközi is kielégített. Vertarics a szokottnál gyengébb volt, de ez érthető, hisz csak a vezetőség kedvéért vállalta a játékot. Két heti lázas betegség után jobban nem is játszhatott.

A játékvezető jó volt.

SzFC III. — MURA II. 2:1 (0:1)

Szombathely. Vezette: Nagy.

Szerencsétlen mérkőzést vívott Szombathelyen a nagyon tartalékos II.-ik garnitúra. Szép játékkal a második félidő 40.-ik percéig vezettek 1:0-ra, akkor azonban Benczik két potya gólt beszedett. Az utolsó percben még lehetett volna egyenlíteni, azonban ösze mellé rugta a megítelt 11.-est. Hallatlan balszerencse!

A csapat jól játszott, különösen Klainscsek és Gorcsán volt nagyon jó.

Vasárnap a Mura I. Körmendre rándul bajnoki mérkőzésre, míg a Mura II. itthon játszik bajnoki mérkőzést a D. O. S. E. csapatával. Reméljük a Mura I. valamint a Mura II. kivágja a rezet és győzni fog. A vasárnapi Mura II. — D. O. S. E. mérkőzés d. u. 1/25 órakor kezdődik a Mura pályán.

Legújabb
divatlapok
megérkeztek!
Kaphatók: HÁHN IZIDOR könyv- és papírkereskedésében.

ZSEBELEMEKBŐL
ÖSSZEÁLLITOTT
PRAKTIKUS

Anódtelep
110-120 V

KAPHATÓ

NEMECZ JÁNOS
RÁDIÓSZAKÜZLETÉBEN
MURASZOMBAT

Rádiókészülékek 6 hónapos jótállással
— akkumulátorok töltése. Modern javítóműhely — gyors kiszolgálás.

A magyar becsület és a fekete piac

A kormány legfőbb gondja, hogy az ellátatlanokról gondoskodjék s a meglévő javak igazságos elosztással jussanak el a fogasztókhoz. Ha az ennek biztosítására hozott rendeleteket akár a termelő, akár a fogyasztó nem tartja be, mindjárt felborul a mérleg azoknak a kárára, akik becsületesen eleget tesznek kötelességüknek s nem kérnek a maguk számára többet, csak amennyi mindenkinek egyformán jut.

Mennyire nehéz azonban az igazságosság elvét betartani ott, ahol a fogyasztók körében akadnak telhetetlenek, semmiről lemondani nem akarók, a nemzet ügyével közösséget nem vállalók, a termelők körében pedig olyanok, akik az előbbieket tárt karral és nyitott ajtaju kamrával fogadják.

A közellátásügyi minisztérium ellenőrző razziaikat rendszeresít, sőt a Budapestre jövő vonatok utasainak csomagjait is átvizsgálják már a vonaton. Remélhető, hogy ezeknek az erélyes intézkedéseknek az eredményeként sikerül a zugpiacot letörni.

Ismételten óva intjük a gazdatársadalmat attól, hogy eszközévé váljék a bűnös üzelmeknek. Igaz, hogy az élelmicikkek túlértékeléséből származó haszon csábító jövedelem, de ne feledjük el azt sem, hogy ezzel ők maguk hajtják fel azoknak a cikkeknek az árát, amelyeket nekik kell megvenniük. Agrárállamban mindennek az ára a mezőgazdasági cikkek árához igazodik. Ha ezek az árak

hatósági szabályozás folytán alacsonyabbak, még mindig jobban járnak a termelők, ha ezeknek megfelelő árakon tudják beszerezni a maguk szükségleteit is, míg ha maguk nyitnak utat a fekete piac hiénái előtt, ne csodálkozzanak, ha ezek visszaveszik a révén azt, amit a vámon ki kellett fizetniük. Annak a fekete piacnak ugyanis, ahol a termelők, a vásárlók, az árszabályozók ugyanazok, akik szívesen adnak meg a magyar portán bármilyen árat a fekete tojásért, csirkéért, szalonnáért és más egyéb dolgokért.

De még van a dolognak másik oldala is: a magyar becsület. Amikor katonáink hősi önfeláldozással teljesítik a kötelességüket, amikor a magyar munkás fokozott teljesítménnyel pótolja a hiányzó munkaerőjét, hogy az ország gazdasági életében ne legyenek zavarok, amikor a magyar anyák órákon át állnak az üzletek előtt sort, hogy keserves munkával megszolgált pénzükért megvegyék azt, ami az igazságos elosztás szerint jár nekik és családjuknak, amikor a tisztviselők tizezrei mondanak le a napi többszöri étkezéstről, akkor nem szabad olyan gazdának akadnia, aki kiszolgálja hitvány anyagiakért azokat, akik előtt a pénznek nincs értéke, mert hiszen nem dolgoztak, nem szenvedtek meg érte. Becsületes, önértékes, a nemzet erőfeszítéseit értékelő magyar nem adja törvénytelen uton oda a maga verejtékének termékeit azoknak, akik nem hajlandók velünk sorsközösséget vállalni.

Az összes zsidóbirtokok felhasználásáról kormányrendelet jelent meg

A kormányzó legfelsőbb óhaja alig egynéhány napja hangzott el és ime megjelent a kormány rendelete, amely azt célozza, hogy a lehető legrövidebb idő alatt a zsidóbirtokok a leginkább érdemes földművesek birtokába és tulajdonába kerülhessenek.

Az 5 holdnál

kisebb zsidóbirtokok nagysága 24.000 kat. hold. Ezeket a közjóléti szövetkezetek kapják, hogy a hadiözvegyek és hadiárvák, hadirokkantak és hadviselteknek átadják. A Vitézi Rend kapott 130.000 kat. holdat — ezek 5 holdnál nagyobbak, de 100 kat. holdat meg nem haladnak.

A 100 kat. holdnál

nagyobb birtokokat is kiosztják, még pedig elsősorban a mostani háborúban vitézségi érdemmel kitüntetett hivatásos földművesek és a hősi halált halt ilyen földművesek családtagjai között. 20 holdnál nagyobb ingatlan senki sem kaphat. A rendelet azt is kimondja, hogy 5 holdnál kisebb ingatlan juttatni vagy törpebirtokot ennél kisebbre kiegészíteni nem lehet. Kivételt csak a szőlőnél, gyümölcsösnél vagy konyhakertnél lehet tenni.

A kisemberek

részére juttatott föld ára a földadó kataszteri tiszta jövedelemhez igazodik s azt búzában kell megállapítani. Ha egy hold föld kataszteri tiszta jövedelme 10 aranykorona, akkor ennek az egy hold földnek az ára 30 mázsa búza lesz. Ha több ennél a kataszteri tiszta jövedelem, akkor magasabb, ha kevesebb, akkor kisebb lesz a megszabandó ár. A föld árát előleg fizetése nélkül 30 esztendő alatt kell törleszteni annak, akinek vitézségi érdeme van vagy az ilyen hősi halált halt családtagjainak. A többieknek az ár 20—25 százalékát kell előre kifizetni és a

maradékot 30 év alatt törleszthetik. Bizottságok alakulnak, amelyek a községeket járják be és kijelölik a birtokszerzőket. A birtokszerzőket a községi előjárások írják össze a földművelésügyi miniszter rendeletére.

A középbirtokokat pályázat útján ítélik majd oda.

Felhívás a baromfiteenyésztő közönséghez

A földművelésügyi minisztérium a baromfiteenyésztés emelése és tojás termelés fokozása érdekében a haladni kívánó gazdaközönség részére ez évben is 6 napos téli baromfiteenyésztési előadásokat fog rendezni. Az előadások napi két órában esti időben lesznek megtartva.

Felkérjük tehát az ez ügyben érdekelt községi előjárókat, gazdaköröket és gazd. előjárókat, hogy ezen 6 napos baromfi tenyésztési tanfolyamok szervezését szorgalmazzák és eziránti kérésüket szept. 20-ig hozzák Mezőgazdasági Kamaránk tudomására.

Megjegyezni kívánjuk, hogy csupán azon községek tarthatnak a tanfolyam engedélyezésére igényt, ahol legalább 30 hallgató van és az előadások tartására fűtéssel, világítással és takarítással helyiséget díjtalanul biztosítanak és az előadó tanítónő elhelyezését és ételmezését díjazás ellenében hajlandók vállalni.

Előfizetőinknek

ügyes-bajos dolgaiban szívesen szolgálunk tanácsal! Kéréseiket levelezőlapon írják meg és küldjék be a Muraszombat és Vidéke szerkesztőségébe.

Műviasz és mülép előállítás

A méhtenyésztés fokozódásával nagy keresletnek örvend a műviasz és mülép. Sokan ezt kihasználták és hamisították. Ezért rendeletileg meghatározták a nyersviasz, fehéritett méhviasz, kivont méhviasz és mülép előállításának módját és előállításukhoz felhasználható segédanyagokat. Tilos ezeket olyan anyagokból előállítani, amelyek károsak lehetnek a méhekre nézve. A szakértői vizsgálatot és ellenőrzést a vármegyei vegyikísérleti állomások látják el a hozzájuk beküldött minták alapján.

Terménybeszolgáltatás alóli mentesítés

Már 1942 november kó 4-én tartott közgyűlésen a Miskolci Gazdakamara igazgatója beszédében észrevételezte a szolgáltatási rendelettervezet azt a pontját, amely megkívánja a szolgáltatást azoktól is, akiknek kevesebb termelt, mint a saját szükségletük. Ebben a kérdésben augusztus hó folyamán ismételt előterjesztéssel fordult a Miskolci Gazdakamara az illetékes minisztériumhoz és kérte, hogy akinek csak úgy áll módjában szolgáltatási kötelezettségének eleget tenni, hogy annak következtében maga is ellátatlan marad vagy aki semmiképp nem tud annak eleget tenni, az a gazda a szolgáltatás alól teljes mentesítés mellett oly módon vétessék fel az ellátatlanok csoportjába, hogy részükre mint őstermelők részére a vármórlés a beszerzett kenyérgabonára is biztosíttassék.

AUGUSZTUS 24-TŐL LEHETETT JELENTKEZNI BURGONYASZÁLLÍTÁSI IGAZOLVÁNYÉRT

A Burgonyaforgalmi Központ a közönség tudomására hozza, hogy a székesfehérvárosban lakó és burgonya szállítására jogosult személyek augusztus 24-től kezdve jelentkezhetnek a Burgonyaforgalmi Központnál (II. Szilágyi Dezső-tér 5.) a szállításra jogosító „Szállítási igazolvány” kiállításáért.

Ez alkalommal igazolni kell, hogy vidéken saját termésű burgonyájuk van, illetve az, hogy vidéken természetbeni burgonyajárandósággal rendelkeznek. Az igazolványt igénylőknek burgonyajegyét is be kell szolgáltatni, amely után a Burgonyaforgalmi Központ az igényjogosult és háztartásához tartozó minden személy részére egyenkint 75 kiló burgonya szállítására jogosító igazolványt állít ki.

Traktortanfolyam

Folyó évi szeptember hó 17-i kezdettel rendezzük előreláthatólag folyó évi utolsó traktor- és egyéb mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamunkat Székesfehérvárott a m. kir. gr. Széchenyi István Ipari Közspiskolában.

Részvételi szándékot szept. hó 12-ig kell bejelenteni a Felsődunántuli Mezőgazdasági Kamaránál (Szombathely, IV. Károly király-u. 1. sz.)

Tandij 30 pengő, amelynek befizetéséhez a jelentkezés után a Kamara postatakarékpénztári befizető lapot bocsát rendelkezésre.

A tanfolyam időtartama 3 hét.

KÖZPONTI MOZI

DITTRICH, MURASZOMBAT

Szeptember 11.-én, szombaton 8 órákor
12.-én, vasárnap 3, 5 és 8 órákor
13.-án, hétfőn 8 órákor

Éjféli gyors

Bordy Bella, Sárdy János, Gregusz Zoltán, Bilicsi Tivadar, stb.

Szeptember 14.-én, kedden 8 órákor
15.-én szerdán 6 és 8 órákor

Szélvész kisasszony

(SCAMPOLO)

L I L I A S I L V I

GAZDATANÁCSADÓ

Mit kel tudni a baromfi-pestisről?

Az utóbbi időben felütötte fejét a baromfi-pestis. A baromfitartó gazdák sok helyen nem veszik elég komolyan a dolgot, pedig a vész elleni védekezés igen nagy fontosságú, különösen a mai időben.

A fertőzés idejét megállapítani csak utólag lehet, amennyiben a baromfi a fertőzéstől számított 6—18 órán belül elhullik. A betegségnek, amely elsősorban és főleg a tyukokat támadja meg, több tünete van. A legismertebb és leggyakoribbak: az aprójószág nyakát csavargatja, csőréből orlikából fehéres nedvet ereszt, földhöz veri magát, köhög. A fertőzés után az állaton segíteni alig lehet, legjobb rögtön teljesen elkülöníteni. Annak ellenére, hogy sok gyógyszerféle van forgalomban, orvosi megállapítás szerint a baromfi-pestisnek még nincsen ellenszere. Legjobb előre védekezni ellene: sűrűn meszelné az ólakat, a baromfi vizébe naponként váltva rézgálicot és hypermangánt tenni egy keveset és lehetőleg jól táplálni az állatokat. Ezzel legelőbbször elejét lehet venni a fertőzésnek.

A baromfi-pestis jelentkezését azonnal be kell jelenteni a községhezán. Ez kötelesség aminek elmulasztását büntetik. A község vezetősége köteles azonnal lezárni a baromfi ki- és beszállítását és ez a tilalom a járvány elmúltáig 8 napig áll fenn. A baromfi-pestist eltilkolni azért sem szabad, mert egyetlen állat egész vidéket fertőzhet meg, ami a baromfi-állomány 80—90 százalékába kerülhet.

MEGJELENT

az új szolgáltatási — Jurcsek — rendszerre vonatkozó kamarai utmutató.

A Felsődunántuli Mezőgazdasági Kamara 164 oldalterjedelemben Vértesi Ferenc, kamarai titkár összeállításában — kérdés és feleletek alakjában — tartalmazza az „Utmutató” az eddig kiadott összes szolgáltatási rendelkezéseket és a megállapított terményárakat érthető és könnyen kezelhető formában.

Ez a könyv így választ ad minden olyan kérdésre, ami a falu népét a szolgáltatással kapcsolatosan érdekl.

A könyv címe „A gazdák szolgáltatási kötelességére és az új mezőgazdasági árakra vonatkozó utmutató”.

A könyv ára egyszerű portómentes küldéssel 3.30 P, ajánlott küldéssel 4 P. Megrendelhető a „Felsődunántuli Gazdák” kiadóhivatalától, Szombathely, Károly király u. 1. szám.

— MAGYAR-VEND és VEND-MAGYAR SZÓTÁR kapható HÁHN IZIDOR papirkereskedésében Mura-szombatban.

Szvejt ne zselej drügo, kak:

Mér, krüh i delo!

XII. Piusz pápa je preminouco szrejdo po rádiu meo gucs od méra, steroga vesz szvejt tak prevecs zselej. V zacsétki szvojega gouvora je povdaro na tiszto grozovitoszt, stera je doszégna cslovenscsasztvo v tej stiri letai nezsmilene bojne, natou je pa nadaljüvao:

— Dnesz, gda szmo sztoupili v péto leto bojne, naj vesz szvejt poglédne na vszo tiszto razrúsenoszt i vnicseoszt, stero je cslovecse i Bozse. Tá hüdobija je do krája prisla. Toga groznoga vnicávanya sze lüdsztvo szamo tak lejko resi, csi szprevidi, ka ka sze je godilo v tej stiri letaj.

— Tá bojna je brez Bozsega i cslovecsega zákona, ár scsé eden národ toga ovoga popunoma vnicisiti i ga raztrgati. Národ dvojuje i sze szpitáva ali je pametna dnésnya bojna v národnom poglédi?

— Po telkom zatajüvanyi, po telki nicsesztni oblúbaj v rejcsi i djányi, je v národni tüdi oszlabejla zavüpanoszt do toga necsloveskoga vmárjánya.

Natou je pápa povdaro, ka iz globocine szrcá, z teplov prosnyov sze obrácsa na vesz národ, naj szprevidi, ka sze godi na szvejt i naj ne sztoji kre tiszti, ki nacsí miszlijo. Nej je szloboudno v národnom szrci vnicisiti moucs i vero i ga vcepiti na szovrástvo i na hüdoubnoszt.

— Dajte vszaksemi národni zagotoveni i posteni mér, steri nede niti eden národ zsalió v nyegovom postenyaj.

— Té mér more bidti pravicsen i isztinszki, ár szamo tak národ nazáj dobi vero v pravicsnoszt i vküpnó zsvilejnye. Národni sze naj nede trbello bojati, kabi té mér zsalió nyegovo postenyé i szebicsnoszt. Té mér sze more na isztinszki i pravicsni mednárodni podlogaj napraviti.

— Blájzensi szo tiszti, ki — naj sz

bo tou na sterom koli kráji té bojne — prerazmijo tou pravicsnoszt.

— Blájzensi szo tiszti, ki znájo szami szebé z szvojim národom vödpelati z toga peklenszkoga ognya i sze oognoti od ponüdjénoga presztolszkoga sztolca.

— Blájzensi szo tiszti, ki poszlühnejo szvoji lübléni máter rejcs, dá ji je nyihova mati nej porodila na té szvejt zatou, ka naj lüdsztvo vmárjajo i szami naj bodejo vmorjeni.

— Blájzensi szo tiszti, ki poszlühnejo tiszto molitev, stero oprávi familija domá za ocsom, bratom i szinom zavolo odtrgnyenoszti.

— Blájzensi szo tiszti, ki poszlühnejo lüdsztva glász, ki po telkim teskim trplejnyom ne proszi drügo, kak: **mér, krüh i delo!**

— Blájzensi szo tiszti, ki prerazmijo, ka tá velka umetnoszt je nej mogoucsa brez Bogá, ki je nájvéksa vretina dobroue i pravice. Jaj tisztim, ki sze vkraj obrnéjo od Nyega i med lüdsztvom szejajo szád mrzsnye i hüdoubne. Jaj tisztim, ki voditelsztvo szvojega národa na nekricvicsno sztran posztávlajo i szziromaski národ zanic süjejo i vmárjajo!

Pápa je oproszo vesz národ, negle doucs na trplejnye i teskoucse, v sterom lüdsztvo zsvivé, da doprineszé vsze, ka je mogoucse doprineszti za pravicsen i vekivecsen mér. Natou je etak zaklüco szvoj gouvor:

— Tá bojna naj bode vszém tisztim, ki kakkoli trpijo, troustajoucsa szvetlouba i vüpanye, ka tou leto sze ne dokoncsa z vnicsejnyom ednoga ali ovoga národa, nego v bratszkom vözmirejnyi i na nouvo zsvilejnye sze prebüdi cejloga szvejta národ.

— V tom pricsaküvanyi podelim blagoszlov vszem katolicsancom i tisztim, ki nász poszlüsajo.

Antal István miniszter:

Székelyi obránijo vsze iuse vogrszke zemlé

Po szvojem erdélyszkom potüvanyi sze je nas národno obrambni miniszter tüdi v Kézdivásárhelyi sztavo. Po rázlocsní pozdravlejnyaj je miniszter gucs drzsao, v sterom je vözdigno, ka szo tiszte nevolé, prejk steri je székelyszki národ mogao idti v preminoucsó sztotini, mocsna granica tomi, ka tüdi v bodoucsnoszt z lehkoutov presztánejo, csi bi sze kaj naprejdalou. Té váras je vogrszkoga országa eden naprejpörinyeni fesztung, steroga sztancsari sztojjo z v Bougi zavüpanov verov, brezi kompromisza na sztrázi v tom europ-

szkom vihéri, ka naj obránijo vszaksi jus jezerolejtne vogrszke zemlé. Tiszto národni, na steroga granicaj sztojjo na sztrázi táksi trdi i vu vszej nevoláj szküseni szinouvje, sze nej trbej bojati szvojega obsztanka i szvoje bodoucsnoszt. Táksi národ naveke zsvivé.

Grof Széchenyi István,

te nájvéksi vogrin sze je naroudo 1791. szeptembra 21-ga. Nájprvlé je kak oficer szlüzso pri szoldacsiji, odkec szo sze nyemi ocsi csiduzse bole odpérale prouti vszém vogrszkim dugovánnyam, stera pitanya szo na resitev csakala. Nájvékse delo je szpunývavo med letami 1826 i 1848.

Nej szamo z recsámi, na orszacsaki gyülejsaj i v knigaj — Kredit. Szvejt. Stádium — je ravnao i na reformszko delo büdio lüdsztvo etoga országa, nego on szam je naprejhodo z nájplemítejsimi példami. Gori je posztavo Vogrszko Znánstveno Akadémio, Orszacsco Drüstvo za Gájénye Zsvine, szpoutno hajouvsztvo po vogrszki vodinaj, zacsno je poravnávanye Dune i Tisze, v Budapesti je dao napraviti héresnyi mouzst Lánchid i je escse z nezgrüntano doszta sztráni obogato nase düsevine i vérsztvene národne vrejdnoszt.

Neszreca ali szamovolna szmrt

V nedelo vecsér ob 11. vöri je körmenyszka zseleznica z navádnov hitrostjov drdrala prouti Muraszombati. Pred ledavszkim mouzstom jo je pa masiniszter naednouk závro, ár je v tejni na streki cslovesko formo opazo. Bilou je pa zse prekeszno, ár szo potácsje cejlo tejlo zse vdiljek razdrúzgali i razmrcvárii v szlrasno formo. Po gvanti szo ga szpoznali, ka

je tou 32 lejt sztar Vogrincics Géza borbejrszki mester z Muraszombata, ki má na Horthy Miklós ceszti dobro notripelano brivnico. Oblászt je nej mogla dognati, ali sze je neszreca pripetila, ali pa je szamo sou szamovolno v szmrt. Mládoga mestra v Muraszombati vszi zsaliújejo. Zapüszto je zseno z nepreszkrblenim detom.

„Vü pam sze vu vogrszkoj mladézni“

Orszacscki voditel za telovno zgájanye mladézni je zrendelüvao, ka sze na sztejno vszej leventszki doumov more eta Kormányzójova povejdba napiszati:

„Bizom a magyar ifjúságban!“ — „Vü pam sze vu vogrszkoj mladézni!“

K toj povejdbi szlisi escse eden kejp, na sterom nas Kormányzó na plécsaj ednoga stram leventa drzsijo roké i nyemi právjio gornye recsí.

Bukarest sze je joukao, gda je szpadno Páris,

pisejo románške novine „Tribuna“. Zbarcea je pod titulusom „Románia i tühinci“ v Tribuna zváni novinaj etak piszao: „Nasi nepriátelje scséjo szvejt ogvüsati, ka szmo mi prej 1918-ga leta politicsno priliko vöponücsavsi od tla vdárjene szouszide napadnoli i nyim zemlou vkradnoli, v hrbet pa nozs porinoli. Tak szmo nastelali tüdi z ruszami, ki szo nam priátelje i závezniki bili, pa szmo je oroupali z Beszarábiov. Edna gvüsna propaganda nász v prevecs neprijétnoj fárbí mála doj. Kak szád té propagande je bio tüdi tou, ka me je v Svájci eden nepoznáni goszpoud napadno

i v iméni vszega krscsanszkoga cslovecsansztva mocsno protestejrao prouti necsloveskomi ravnyani z jüzsnoerdélyszkimi vougrami i nemcami, ki tam zsvivéjo v ménsinszkom sorsi pod ravnitelsztvom románzkoga kormánya. Té nepoznáni goszpoud je nam románam nadale v ocsi metao, ka pod románzkim vládanyom zsvoucse národne ménsine prej doszta vékso kulturo májo, kak pa mi. V Párisi, ali szamo v Párisi lejko vidi cslovik, ka neprijátelzka propaganda tam nemre velke lárme napraviti. Francuski ország tüdi po trétjem leti bitke nemre pozábiti na tou, ka szmo sze mi v Bukaresti joukali te, gda je zibeo nanouvo porodjene Románie. Páris szpadno. Tam szo ogvüsani, ka nász tá bojna pomore“. Tak pise Zbarcea v Tribuni.

ELSŐ MURAKÖZI
Szövöde r. t.
CSÁKTORNYA, Széchenyi u. 50
TELEFONSZÁM: 31.
*
Központi iroda: BUDAPEST

Érvényes: 1943. MÁVAUT AUTÓBUSZ MENETREND május 17.-től

Muraszombat—Alsólendva—Nagykanizsa										
	K	d		X		d				
7.00	7.25	10.40	14.35	i	Muraszombat Korona sz.	é	8.55	10.05	18.20	21.35
	7.45		14.55		Belatinc			9.46		21.16
7.49		11.29		i	Lendvavásárhely	é	8.10		17.35	
8.40	8.40	12.20	15.50	é	Alsólendva	i	7.15	8.50	16.40	20.20
8.45		12.25	15.55	i	Alsólendva	é	7.10		16.35	20.15
9.55		13.35	17.05		Letenye		6.04		15.29	19.09
10.45		14.25	17.55	é	Nagykanizsa Korona sz.	i	5.10		14.35	18.15
10.55		14.35	18.05	é	Nagykanizsa pu.	i	5.00		14.25	18.05
Muraszombat—Szarvaslak										
	e			a	f	e				
	10.20	19.10	i	Muraszombat Korona sz.	é	6.00	6.55		13.25	
	10.25	19.15	i	Muraszombat pályaudvar	é	5.55			13.20	
	11.17	20.07	i	Vashidegkut	i	5.04	6.04		12.29	
	11.45	20.35	é	Szarvaslak	i	4.35	5.35		12.00	
Muraszombat—Felsőlendva—Szentgotthárd										
	X	h	g		gx	h	X			
7.15			19.00	i	Muraszombat pályaudvar	é	5.55			
7.25	15.35		19.15	i	Muraszombat Korona sz.	é	6.00	6.55	14.20	
8.25	16.35		20.15	é	Felsőlendva	i	4.55	5.55	13.20	
9.35				é	Szentgotthárd Korona sz.	i			12.10	
9.40				é	Szentgotthárd pályaudvar	i			12.05	
Perlak—Belica—Csáktornya—Stridóvár										
	c	†	c	†		c	†	c	†	
	8.10		14.55		i	Perlak	é	8.00	14.10	
	9.32		16.17		i	Belica	é	6.59	12.49	
	9.50		16.35		é	Csáktornya Zrinyi tér	i	6.40	12.30	
	9.30	17.00	19.20	i	Csáktornya Zrinyi tér	é	6.10	9.05	18.00	
	10.19	17.49	20.09	i	Muraszombat közszégh.	i	5.21	8.16	17.11	
	10.30		20.20	é	Muraszombat fűrdő	i		8.05	17.00	
		18.10	20.55	é	Stridóvár	i	5.00	7.30		

MEGJEGYZÉS:

K=Muraszombat—Letenye között csak hétköznap.

X=csak hétköznap közlekedik.

d=Alsólendva—Nagykanizsa között csak hétköznap.

a=Muraszombat—Szarvaslak csak kedden, csütörtökön, vasár- és ünnepnap közlekedik.

f=Muraszombat—Szarvaslak csak hétfőn, szerdán, péntek és szombaton közlekedik.

e=Muraszombat—Szarvaslak kedden és csütörtökön nem közlekedik.

g=Muraszombat—Felsőlendva csak kedden, csütörtökön, vasárnap és ünnepnap.

h=Muraszombat—Felsőlendva csak hétköznap hétfő, szerdán, pénteken és szombaton.

X=Felsőlendva—Szentgotthárd között csat hétköznap.

gx=Felsőlendva—Muraszombat járat először a pályaudvart érinti.

c=Csáktornya—Perlak között csak hétköznap hétfőn, szerdán és pénteken.

†=Csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Dolinsar, Möröcsar, Goricsánec
Hangoztatja réges-régen:

Jó magyar
bornak
nem kell céger

Finom badacsonyi és egyéb balatonmelléki borok szolid áron nagyban és kicsinyben állandóan kaphatók

Titán János

bornagykereskedőnél — Kiszombat.

Szeptember 14-ga sze zacsne vcsenyé po rádiji

Kak je znáno, sze vcsenyé po várasaj zacsne szamo 3-ga novembra, t. j. za dvá mejszeca szledi, kak pa navádno. Naj bi pa tak varaska mladézen pri vcsenyej nebi zaosztála, je vogrszko kr. minisztersztvo za vero i vcsenyé tak zrendelüvalo, ka de sze tá mladézen lejko vcsila po rádiji. Tou vcsenyé po rádiji sze zacsne szeptembra 14-ga i de trpelo vszaksi delaven dén od pou devéte do deszéte vöre. Vcsenyé vszegavecs nede naednók za vsze diáke, nego sze raztála v tri csupore. V prvoj csupori do solári od 5—10 lejt, v drúgoj od 10—14 lejt, v trétjój pa od 14—18 lejt sztarosztí. Vcsenyá kojna (tananyag, ucna sznov) de z tála ponávlanye, z tála pa gordávanye, naszlejdyne pa tanácsdávanye sztarisom, ka kak sze naj té csasz hasznovito vöponüca. Eden tao vcsenyá de tüdi po szrbszkom, románszkom, tótszkom i ruszinszkom jeziki.

Vcsenyé de sze godilo po kedenzskom vödánom pláni, stero sze vö-

oznani kak po rádiji tak po novinaj. Csi je bár v nasem országi vecs kak 900.000 lásztnikov rádióaparátov, ji je vendar escse doszta táksi, ki ga nemajo. Zátó sze minisztersztvo za vero i vcsenyé sz prosnyov obrácsa na vsze lásztnike rádióaparátov, naj dovolijo, ka tüdi szouszidni solárje té krátki csasz lejko poszlüsajo rádió.

Zátó goripozovémo pazko nasi sztarisov, ka naj té szlobouden csasz szvoje decé hasznovito vöponücajo i je naj ne püsztijo vajdlariti, klantivati i manyükivati. Pouleg telovnoga dela, nyim naj vszaksi dén dájo kaj gori za cseti, pizsati i racsunati. Solár má povouli knjig i irk z lanszkoga leta, stere csákajo v cekraj, háti-zsákaj i turbaj, ka bi sze nücale. Allamszka soula v Muraszombati je pa cilou szrečna, ka má vise 1.000 knjig za vöposzjátí, v steri je lejko i lejpo cstenyé. Té knjige sze vszaksi pondejlek i csetrtek od 9—11 vöre tálaajo vö.

Od kédna do kédna

V Dániji je popolen réd. V szoboto szo v Dániji szpolouvali vecs angleski agentov, ki szo tam drasztíli lüdsztvo i napelávali na szabotázse. Dánszke novine szo goripouzvale lüdsztvo, naj sze pokoráva nemskoj právdi.

Giovani Fiummi, vatikánszki finansni tanácsnik je prisao v London, gde de meo tanacsüvanye zavolo vatikánszkoa finansnoga dugoványa.

Sztalin je meo ob navzoucsnoszti Molotova pogucsávanye z Sergius metropolitom. Slo sze je za tou, ka sze naj v szovjetszkom országi nasztávi patriárha za grcsko-pravoszlavno (sztároverszko) vero.

Bolgárszki szobránj (orszacski gyülejs) je na csetrtek pozváni vküper, na sterom sze pouleg mládoga kralá III. Simeona ödeberé regentszki tanács.

Churchill, angleski miniszterelnök je v tork pá v Washington prisao i je v Beloj hizsi meo z Rooseveltom dügo pogucsávanye.

Amerikanci szo zvün Berlina escse München i Brüsszel bombardejrali, vendar pa szvojega nakanejnyna po pláni szo nej mogli doprineszti, ár szo szamo pri ednom bombardejranji 45 stirimotorni bombnikov zgübili. Ár je pa vednom stirimotornom bombniki po 15—20 zevcseni pilotov, sze z kejpoma vidi, ka angolszászi v tej bombni napádaj sztrasno velke zgübe trpijo i sze je bojati, ka nyim naszlednye pilóti zmenkajo, bombniki pa osztánejo.

„Das Reich“ imenüvana nemska tankovszka divizia je v zdaj tekoucsi bitkaj 1000 szovjetszki tankov vnicsila v 35 dnévaj.

Sztalin je v velkoj lejtnoj ofenzivi za vszakso cejno scseo sztrgati Ukrajino z nemski rouk. Tou pa v pr-

vom táli zátó, ka nyim sztrosek pomali hodi. Letosnyi pouv nyim hodi komaj na polojno tisztoga, kak szo sze troustali, privázsanye z drúgi országov je pa zavolo poménkanya hajouvov szkoron nemogoucse. Zátó napinyajo vsze szile, ka szí Ukrajino nazájszprávíjo i ne milüjejo nájkéke áldove v toj letosnyi bojni. Nemci pa vszegavecs nrcsejje prevecs po nepotrebnojm krvaveti, vendar pa za vszaksi kvadrátni kilometer vnicsijo vnozsino szovjetszke szoldacsie. Velka szovjetszka ofenziva je pa brezi haszka, ár szo doszegamao fronte nej mogli predrejtí i tüdi Ukrajina je osztála v nemski rokaj. Szovjetszke zgübe sze pa nemrejo v racsun vzéti, ár nemci szamo sztopnyoma ideje nazáj. Szovjetszka ofenziva té dnéve tecsé z nájkékov mocsjouv v dniki Doneca, záhodno i szeverozáhodno od Harkova, pri Kubánszkom glávnom mosztiscsi i prouti Szmolenszki. Ceszto Szmolenszk—Moszkva májo nemci sztálno pod ognjom.

Sztalin je Konev i Popov divizij-szkiva generálisa za ármijszkiva generálisa imenüvao vö.

V Nouvoj Gvineji sze nahájajoucsa amerikanszka szoldacsija je zavolo bitk z japánami, z tála pa zavolo trópuskoga betega v 3 mejszeczaj 75%-ov szvojega lüdsztva pogübila.

Amerika je té dni szgotovila eden 16.000 tonnszki eroplánszki matihajouv i ga je nindri v Tihom oceáni na vodou püsztíla. Té matihajouv noszi imé „Vasp“ i je rávno tak velki, kaksega szo nyim láni nemci v Medzemelszkom mourji potoupili.

Eisenhower, komandánt 8. angleske árnie je szlüzsbeno naznано, ka je na Sziciliji angolszászka zgüba v mrtvi i ranjeni vszevküper 19.235. Od tej je 11.835 anglezsov i 7.400 amerikancov. V tom racsúni sze ne nahájajo fráncuski i kanádszki szoldáki, nadale mornári i ejtöernyösi od 1 angleske árnie.

Japáni szo pri Vella-Lavella bitki vnicsili z eurolánami 19 amerikanszki hajouvov i vecs eurolánov.

Japánszki generálni stáb je vöpovedao, ka je japánszka vojszka zdaj zse krédi, ka napádne anglesko Indio.

Poglavnik je za horvaczkoga bojnszkoa minisztra vöimenüvao Navratil Frigyesa, letálszkoa generálisa.

VÁROSI MOZI * MURASZOMBAT

Szeptember 11-én 20 órákor, 12-én 11.15, 15, 17 és 20 órákor és 13-án 20 órákor

Egér a palotában

Mennyi bonyodalmat okoz! — Muzsikás, szerelmes, vidám magyar film.

Szeptember 16-án 20 órákor és 17-én 20 órákor

Egy vidám tragédia

Humoros dráma sok fejezetben. — Francoise Rosay, Louis Jouvet, Michel Simon.

Krátki glászi

— Oktoubra 3-ga sze pá po zim-szkom more racsunati csasz i sze vöre za edno vöro morejo nazáj zrihtati.

— Po nájnovejsom zrendelüvanyi nasega kormánya, pride pod statáriumszki szoud vszaksi, ki bi za csasz nepriátelszkoa zrácsnoga napádanya po dnévi roupao ali kradno.

— Eszterházy hercega grád v Alsólendvi predelávajo i vréd jemléjo. Gda sze vréd vzeme, te de v nyem mejla meszto pörgarszka soula.

— Obeszo sze je. Od szobote na nedelo noucs sze je v Domonkosfai obeszo v domácsoj vancariji Sebök Adolf 25 lejt sztar sujszterszki detics. Ka je toga mládoga ledicsnoga deticsa gnalo v szmrt, sze je do zdaj escse nej moglo zvediti.

— Vitéz gróf Teleki Bélova, zse-na zalavármegyövsvszkoa főispána sze je té dni müdila v Csáktornyí i poglédnola v szouszedni vesznicaj vsze ovode i vsze detinszke podnévne domouve, kama posila kmécsko lüdsztvo po dnévi szvojo deco.

— Topeo gvant na front. Od szeptembra 10-ga pa do 30-ga sze po posti lejko posle topel zimszki gvant onim, ki na fronti szpunyávajo szoldacsco dúzsnoszt ali szo pa v delavszki táboraj. V tej pakaj neszmi biti drúgo, kak szamo oblejcs, pa tüdi szmetnejsi od 10 kil neszmíjo biti.

— Rasztálanye zemlé. Zvün zse raztálani 130.000 plügov grünta, sze v nájkrajsem csaszí more escse pou milion plügov zemlé raztálati med one, ki szo bili v bojni ali pa nyüvim familiam.

— Vö szo mejnili 9 vogrszki i 9 románszki politicsni zgráblencov, ki szo bili szpozaprejtí.

Po szejti

— V Argentíníji stáinkol szvalívava. Ár je v Argentíníji steinkol jáko v zséli, sze je oblászít odloucsila, ka do ga „ribili“ z dna mourja. Té steinkol, ki sze nahája kre bregouv v voudi, je pri nakládanyi szpocscsao vu mourje i ga je prej zse doszta na küpi. Delo sze je zse zacs-

nolo i na vöro vönalovíjo nad 500 kil. V taksoformo szo zse vecs sztonn steinkola szpravili na szüjo.

— V Bolgáriji szo zdaj szkoncsali z brátvov rouzs, steri sze na leto pripouva okouli 2.000 ton. V nisterni krájaj szo cejli mezövi z naszajenimi rouzsami, stero doj peberéjo i z nyij delajo rouzsni oli. Pri cejloj brátvi je spajszno tou, ka bejle rouzse ne beréjo te, gda cvetéjo, liki gda szo zse popunoma povejnole, ár szo vönajslí, ka té oli má zvünrédnó doszta „D“ vitaminov v szebi.

— Göbbels nemski miniszter je 58 szenszkom i moskam vtálao metálie, ár szo sze pri prilíki zrácsnoga napáda na Berlin augusztusa 24-ga prevecs batrivno znásali pri resüvanyi.

— Letosnyo Nobelovo fundáció, stero szo zse tri lejta nikomi nej dáli, dobí nájhítrej V. Jensen dánszki píszáteo.

— Pod Bonin majoura komándov sze nahájajoucsi nemski eroplánszki ezred, je v tom mejszeci gvinao okouli Orela 5.000 bitko nad ruszami.

— Eden milion lüdi szo zgübili szovjeti v poudrúgom mejszeci, po racsúni nemski szlüzsbeni krouzsov. Tá zgüba je ednáka z ednolejtnev szovjetszkov rezervov. Nájkéksi vdárec je doszégno szovjete pri szpoudnyem tekáji vodine Miusza i Izzjuma, gde szo nyim vojszko popunoma vnicsili ali pa notrizagrádíli.

RÁDIÓK

szakszerü

javitását vállalom.

Stiván Ernő, Muraszombat.

Gyűjtő átadás!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemü közönséget, hogy Simon Emilné elhunytával, tisztító és festő üzemet muraszombati gyűjtőjét SKRILEC JÁNOSNÉ vette át, Rákóczi u. 17. sz. alatt (ugyanabban a házban). Kérem a nagyérdemü közönség szives továbbírtfogását

PÁLCSICS festő és tisztító gyár NAGYKANIZSA.

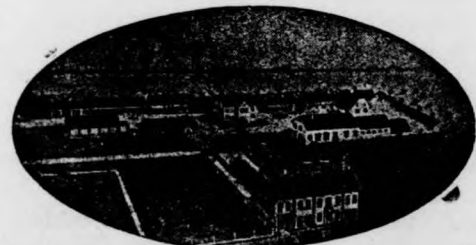
Lakást keres.

Kereskedelmi iskolai tanulóleány lakást keres teljes ellátással az iskolaévre. Cim a kiadó hivatalban.

BENKÓ JÖZSEF

HUSÁRU ÉSKONZERVGYÁR

Sürgöny:
BENKÓ,
Muraszombat

Postatakarékpénztári csekkszámla 74009.

MURASZOMBAT

Ha Budapesten jól és otthoniasan akarja érezni magát, keresse fel

ANDREICS KÁROLY

vendéglőjét

BUDAPEST VIII., Kerepesi ut 5. Keleti p. u. érkezési oldallal szemben.

A „VENDEK TALÁLKOZÓ HELYE”. Jó magyar konyha, finom fajborok.

Zsalüjemo za bolgarskim kralom

Preminouco nedelo szo pokopali prilublenoga krala bratszkoga bolgarszkoga národa, III. Borisza. Bratszkoga záto, ár je bolgarszki národ rávnotak, kak vogrszki turánszkoga zlezsenyá. priátelszkoga pa záto, ár szmo v tekáji histourie nigdár nej meli bojne ali nyevke z nyim, nego szmo vszigidár zsvieli v tesznom priátelstvi. Tak szmo szi v prvejsj bojni bili zavézniki i tüdi v etoj, vezdaj tekoucoj bojni teszno drzsimo vküper. Tou teszno priátelstzvo pa nazáj ide escse v tiszte indasnye csasze, gda szta escse obá národa na isztój ázsizskoj ravnici zsviela vküper. Sors je pa bolgáre prineszo na Balkán, gde szo szledi prejkvzéli sztári szlávski jezik i je tak po jeziki i veri k szlávam racsunajo, nej pa po krvi i pokolejniji.

Tou sztáro vogrszko-bolgarszko priátelstzvo sze je pa nájbole poglobsalo z vezdásnyov králevszkov rodbinov, po stere zsilaj sze po dedekaj Koháry tüdi vogrszka krv pretáka. Pokojni Borisz krao je dobro znao vogrszki, nyegov escse zdaj zsvioucsi ocsa, Ferdinánd, ki je zse na szkrádnyem, je vogrszki huszarszki oficer bio i je v družsbi vszigidár rad gucsao csiszto i lejpo vogrscsino.

Pokojni krao je jáko delaven bio. Zse dugsi csasz je na dén po 12 vör delao. Zmantránoszt i obrüdjenoszt je pa doszta pripomoglo k tomi, ka je nyegovo tejló csiduzse bole doubilo náigib k betégi, steri ga je v grob szpravo.

Na szprévod, steri je v nedelo bio oprávléní pri vnozsini národa, szo nas ország zasztoupali Csataj Lajos honvédszki miniszter, vitéz Náday István vezérezredes i Bárczy István államszki szekretár.

Anglezsi szo tüdi na Svájc metali vuzsigálne bombe, zavolo steroga je svájc energicsno protesztejrao v Londoni. Anglejski kormány je obzsalüvao, ka sze je tou zgoudilo i je obe-scao, ka cejli kvár nazájigvera.

Za szmej

Velki Pétek je na velko szoboto szpadno.

Velka csüda sze je zgodila ednouk vu ednoj vézsi, ka v-steroj po iméni nevém, nindri tam na goricskom, steromi ravénci tak právjio: „tam vrhka“.

Mogoucse je tou zse pozáblena fabula, ár szem jo csüo pred 60-timi lej-tami od pokojnoga ocsé, Boug nyim düsi dobro dáj, ali gda szo jo oni csüli, tou rávno ne vem, ali tou edno je szvéto, ka sze je moglo zgodi-ti i csi sze je zgoudilo je nej kaj nezapopádnyenoga.

Pétek Stevan je med szvojim rodóm nájvéksega zrásza, prémocsen kmet bio i gda je med nyimi vecs Stevanov bilou, szo nyemi dáli imé „Velki Pétek. Ednouk je na vélko szoboto v loug sou po drva i je tak nezszecsno szpadno, ka sze nyemi je dugo poznalo na obrázi. Z-toga je eden szprevednyák vcsaszi napravo velko fabulo, ka je prej „Velki Pétek na Velko Szoboto szpadno“.

Priszpodobno je fasenek ednouk v szrejdo, szpadno, stere fabule razmejnje je eto: fasenek je vszigidár v-tork, tou vszáki zná. V-Muraszombati je bio eden „Fasenek“ zváni pek, té sze je edno szrejdo k-Büdinszkomi mlíni pelao po melo. I kak v-Rakicsan sze pripela, je steo notri idti k-Cs. ostarijo i kak je doj z koul sou, sze je v cügle zapleo i na obráz szpadno. K szrecsi sze nyemi je nikaj nej nevarnoga zgoudilo, ali rakicsancom je nezbriszani szpoumenek nyao, ár je prej v Rakicsani „Fasenek v-Szrejdo szpadno“. Csi szprevednyácke szo scseli rakicsance razcsemeriti, szo je szamo píiali, gda szpádne pri

Szirouve kouzse

od divjácsine (od domáce mácske, pizsmovke, torá, veverce, jázbeca, domácega i divjoga závca, liszice, vidre itd.) kak tüdi vszakso dlako küpim po nájvisisj cejni.

Szàsz István, Muraszombat
Lendva utca 21.

SZVÉTOGA PETRA DEZSDZSÉVNICA

Piszáo: MIKSZÁTH KÁLMÁN. — Poszlovenco: FLISZÁR JÁNOS, vp. vucsitel.

Román. — I. Tál. 4

Med tém sze ji je vszigidár vecs i vecs zscrédilo vküper na farofa dvoricse, zsen-szke, devojke, sznehé, stere szo li ózda-les glédale ino szi zgovárjale; „Bóg moj, kak je escse mládi i zse je pop“. Moski szo k-coj sli i roké szo nyemi pôdali:

— Bóg je ji prineszao! Eti de nyim dobro.

Edna sztára mamica med nyé vdarivsa, malo je slévila:

— Lehko do eti prinas do smrti!

Te drüjge zsenzke szo ga tüdi sercávale, med sterimi edna právi:

— Lejpi cslovek je. Vrla mati ga je porodila!

Z-recsjöv, vszém sze je dopadno: pri-jaznívo, lepó szi je zgovárjao z-sztarésimi lüdmí eden csasz, k-vszákomi je meo edno, edno dobro récs, szledi je pravo, ka je trüden i prék je sô k-skolniki ár je teszasz tam meo sztánoványe, dokecs szvo-jega kak-tak v réd ne posztávi i dokecs kaj dohodka v-róke ne dobí.

K-skolniki szo ga szamo ti prednyési szprevájali, kakti vu církevni poszljaj ob-hoden Szlavko Péter, Gongoly Mihály, Glogove nábob i mlinar Klincsok Gyurka.

Od té je vö szpítávao i zvedo ta zemelszka dobra i v-protokolom zapiszao, da szi nikeliko predszebe posztávi preracsun.

— Kelko düs jeszte vu vézsi?

— Doszta nefáli z-peti sztó.

— Ka placsüjejo té popi?

Ti vrlí mozsje szo verno povedali, kelko je zbérice, drv, kelko méric zsita i „zlévke“ (zlévko szo zváli v-brátvo vkü-pobrání most, z-steroga sze je jáko csüd-na pítvina osznávlala vö).

Te mládi dühovnik csi duzse, je vsze-bole tuzsen posztanyüvao.

— Bogme je premalo — odgovorí po-bitó. Kelko pa zneszé stola?

— No tá je zadoszta velka, — odgovorí Klincsok Gyurka — pri szprévodaj, od mrtveca sztojí; pri zdávanyi pa táksa, kaksí je növi pár (ár je táksega hípa cslovek gavallér, negléda nisterni szekszar); za krszt hodi rajnski szrebra. Tó je zse pacs nika.

— I kelko párov hízsnikov jeszte v-ednom leti?

— Hja tó od obilnoszti krumpisov viszí. Doszta krumpisov, doszta gosztüvanya. Tó pôv noszi. Ali 5—6 ji záto jeszte.

— No tó je bogme malo. Ka mrtel-noszti kelko jeszte?

— Hja tó od toga viszí, kaksí je krumpisov pôv. Csi lagoji, zsajdicsni krumpis-ke zrasztéjo, doszta dela má szmrt, csi je pa pôv dober, teda nega mrtelnoszti. Nis-

HOFHERR SCHRANTZ
mezőgazdasági gépek, szecskavágók, darálók, ekék
stb. raktáron. — **CSEPLŐGÉP** és **TRAKTOROK**
a legrövidebb időn belül szállíthatók.

raktáron

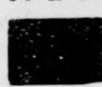
Stiván Ernő,

Muraszombat

műszaki nagykereskedés

Telefon 39.

ALFA fullasztók
ALFA teifölözök
ALFA köpütők

**OLAJOK, ZSIROK, gépalkatrészek és felszerelés,
szerszámáru és mindennemű felszerelés.
GOLYÓSCSAPÁGYAK minden méretben raktáron.**

vasz pá fasenek v-szrejdo? — Sze razmi, ka je vcsaszi krédi bila szvája, stere konec szo bilé krváve glavé.

Cigána kony.

Konya je odávao cigan na szenyi, steri sze je odzvüna na tejló gledoucs vszákomi povido. Pogájati ga tak zácsa eden varasánc.

— Ali cigan, tou ti povem, neznori me, povej mi vszákó nyegovo falingo, ár je tü szenyaritar i klada.

— Nema on moj cslovek nikse falinge — trdi rojko, — szamo v-sztüdenec nescse glédati, na lejsz idti nescse i zseleza nescse jeszti.

— Vej ga meni nej trbej záto, ka bi v-sztüdenec glédao, fticsji gnejzd tüdi nemo dao zsnym doj z-leszá pobérati, niti cveke grízti, ár primeni ovesz dobí.

Pogoudila szta sze, v-rouke szta szi szégnola, cigan je vöplácsano cejno v-zsebko djao.

Kak sze küpec na pout vzeme, li te je vzéo v-pamet, ka je kony szlejpi. Isztina, ka je cigány povedao, ka v-sztüdenec nescse glédati.

Dale ide zsnym, kak k-mouszti pí-deta i kony obcsüti, ka podnyim brv-

na düncsejo, naednouk názdrit szko-csi i za Bouga sze nedá na mouszt szpraviti, nevalá ni bics, ni rátanye, nescse z-meszta idti. Prejk szo ga mogli po voudi pelati. — Nejzaman je pravo cigan, ka na lejsz nescse idti.

K-koncovi ga gori scséjo obšerszambati, zdaj sze je pokázalo vö, ka brozdé nikak nescse v-goubec vzéti. Tou je tüdi povedao cigan, ka zseleza nescse grízti.

Ka je vedo te vkanyeni? Tecszasz sze je navoulivao, dokecs sze nyemi je tüdi nej poszrecsilo ga v-drügoga zvézati.

Naznányam

postüvanomi obcsinszti, da po szmrti Simon Emilove je prejkvzela za fárbanye i csiscsejnye gvanta od nase fabrike z Nagykanizse SKRILEC JÁNOSOVA, Rákóczi c. 17, (rávno v tisztój hizsi). Proszim postüvano obcsinszto za nadalnyo podpéranje.

PÁLCICS fabrika za fárbanye i csiscsejnye gvanta v **Nagykanizsi**.

Darológéphez értő fiatal molnárségedet

keresek. - Jelentkezés szeptember 15.-ig. Fizetés megegyezés szerint.

HORVÁTH JÁNOS

darálómalom, Muraszombat.

Belga órlási fajnyulak

eladók. Érdeklődni lehet GÁLITS TAMÁSNÁL Alsólendva.

cse je nê tak nôri, ka bi táksega hípa voló dóbo mréti. No nevzemem vö, ka dvá trí pri podéranyi leszá — lész buje. Ali sze pa stoj z-kóli v-grabo prevrzse ino sze buje. Ali v-dobri létaj cseresz leta sze ji do oszem li pripetí.

— Szamo, ka szo té nê vszi dühovníka dohodki! — odgovorí Glogove nábob, medkém szi prestímáno poprávi odzaja na glavník pobráne kite. (Inda szo moski tüdi duge vlaszé noszili, stere szo v-kite szpleli i z-glavníkom vküp pribodnoli.)

— Kak, kak? píta dühovnik zburkano.

Eden tál mrtvecov nigdár nepríde v-brütiv. Razcsésejo i pojéjo je vucké, brezi toga, ka bi je dühovniki notri zglászili.

— Te ov tao ji pa v-országa tühin-szkom kráji v-deli zahváli doli — pridá Klincsok Gyurka — od steri szamo nikse firkálivanye príde k-rítari.

— Z-toga tak nega doszta csakati, — ka pa gmajnszka zemla? Kelko zemle má fara?

No na tó szo zdaj vszí trijé steli naednók gucsati. Klincsok Gyurka je názhrt cukno Szlavko Petra, steri napré sztao i szam je sztópo pred dühovnika:

— Kelko zemle jeszte? Kelko sze nyim vídi. Csi precí sztó plügov.

— Kelko, sztó plügov! Pét sztó plügov — szkricsí navdüseno Klincsok. Zemlé zse nevtájimo szvojemi dühovniki!

Na dühovnika obrázi sze je radoszt zácsala blíscsiti, ali stere je nê dugo trpo te hüdoga szrdcá Szlavko.

— Znájó goszp. plebános, delo tak

sztojí, ka je Glogove határ escse dnesh-dén nê ztáblan. Rédne grüntne knige nega; nikse píszmo je biló od zemlé, ali v-1823-tom je zgoréla veska lada i zsnýv vréd vsza píszma. Vszáki tak telko zemle má z-határa, kelko z-rozsenov márhov i z-péskimi delavci láda delati.

Vszáki dela szvoj falat i csi po vrémeni sze tázaperé, grabe na nyej naprávi voda, jo povrzse i poiscse szi drügi falat. Polojno határa je vszigidár brezi vértá, persze ta bozsnésa polojna, stera je nê vrédna trüda.

— Razmim — szi je zdehno plebános — v-toj polojni ja tak fárna zemla tüdi.

Tó szo bogme vsze lösi trósti bilí na prisesztnoszt gledócs. Ali záto sze je plebános pocsaszoma pomiro; i csi ga je sztaranje sztiszkávao, jo je odegnao z-ednov-ednov ponízno molítvov. Molítve je bíla nyegovo imánye, naveke rodécsa zemla; vu vszákó minuti pripóva na nyej, ka nyemi je potrébno: potprlívoszt, trósti i zadovolnoszt.

Pomali sze je k-coj prípravo v-réd jemati szvoje sztánoványe, da zse ednók szvoj goszpód bode. Tó li szamo eden kaplan prerazmi, ka zadene tó. Na velko szreco je vu szószednoj vézsi, v Kopanyici ednoga solszkoga pajdása najszao. Urszinyi Tamás sze je zvao, velki cslovek, rezne récsi, ali dobroga szrdcá. Té ga je pomogao z-málim poszójilom, ka szi je nájpotrebnejse recsí notri szpravo.

(Nadaljávanye pride.)